A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2019. július 11.*

„Közös kül- és biztonságpolitika – Az ukrajnai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedések – A pénzeszközök befagyasztása – Azon személyek, szervezetek és szervek jegyzéke, akikre, illetve amelyekre a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztása alkalmazandó – A felperes nevének a jegyzéken való további szerepeltetése – A Tanács annak ellenőrzésére vonatkozó kötelezettsége, hogy a valamely harmadik állam hatóságának a határozatát a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartásával hozták”

A T-274/18. sz. ügyben,

Oleksandr Viktorovych Klymenko (lakóhelye: Moszkva [Oroszország], képviseli: M. Phelippeau ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: A. Vitro és P. Mahnič, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 2014/119/KKBP határozat módosításáról szóló, 2018. március 5-i (KKBP) 2018/333 tanácsi határozat (HL 2018. L 63., 48. o.), valamint az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 208/2014/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2018. március 5-i (EU) 2018/326 tanácsi végrehajtási rendelet (HL 2018. L 63., 5. o.) megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában, amennyiben a felperes neve továbbra is szerepel azon személyek, szervezetek és szervek jegyzékén, akikre, illetve amelyekre e korlátozó intézkedések alkalmazandók,

A TÖRVÉNYSZÉK (hatodik tanács),

tagjai: G. Berardis elnök (előadó), D. Spielmann és Csehi Z. bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: francia.

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 A jelen ügy az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szemben, Kijevben (Ukrajna) a Függetlenség terén 2014 februárjában lezajlott tüntetések megtorlását követően elfogadott korlátozó intézkedések keretébe illeszkedik.

2 A felperes, Oleksandr Viktorovych Klymenko, bevételekért és adókért felelős ukrajnai miniszter volt.

3 2014. március 5-én az Európai Unió Tanácsa elfogadta az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 2014/119/KKBP határozatot (HL 2014. L 66., 26. o.; helyesbítés: HL 2014. L 70., 35. o.). A Tanács ugyanaznap elfogadta az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 208/2014/EU rendeletet (HL 2014. L 66., 1. o.; helyesbítések: HL 2014. L 70., 36. o.; HL 2014. L 305., 117. o.).

4 A 2014/119 határozat (1) és (2) preambulumbekezdése a következőket mondja ki:

„(1) A Tanács 2014. február 20-án a legszigorúbban elítélte az erőszak alkalmazásának minden formáját Ukrajnában. Az erőszak Ukrajnában való azonnali beszüntetésére, valamint az emberi jogoknak és alapvető szabadságoknak a teljes körű tiszteletben tartására szólított fel. Az ukrán kormányt felszólította arra, hogy a lehető legnagyobb mértékű önmérséklettel járjon el, az ellenzék vezetőit pedig arra, hogy határolódjanak el azoktól, akik radikális fellépést és erőszakot alkalmaznak.

(2) A Tanács 2014. március 3-én megállapodott abban, hogy a korlátozó intézkedéseket az ukrajnai állami vagyon hűtlen kezeléséért felelősként azonosított személyek és az emberi jogok megsértéséért felelős személyek pénzeszközeinek befagyasztására, illetve az ilyen pénzeszközök visszaszerzésére összpontosítja, a jog érvényesülésének és az emberi jogok tiszteletben tartásának helyreállítása és támogatása érdekében Ukrajnában.”

5 A 2014/119 határozat 1. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Be kell fagyasztani a mellékletben felsorolt, Ukrajnában az ukrajnai állami vagyon hűtlen kezeléséért felelősként azonosított személyekhez és az emberi jogok megsértéséért felelős személyekhez, valamint a velük kapcsolatban álló természetes vagy jogi személyekhez, szervezetekhez vagy szervekhez tartozó, a tulajdonukat képező, általuk birtokolt vagy ellenőrzött valamennyi pénzeszközt és gazdasági erőforrást.

(2) A mellékletben felsorolt természetes vagy jogi személyek, szervezetek és szervek rendelkezésére vagy javára – sem közvetlenül, sem közvetve – nem bocsátható pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás.”

6 A pénzeszközök e befagyasztásának részletes szabályait a 2014/119 határozat 1. cikkének (3)–(6) bekezdése határozza meg.

7 A 2014/119 határozatnak megfelelően a 208/2014 rendelet a szóban forgó korlátozó intézkedések elfogadását rendeli el, és ezen korlátozó intézkedések részletes szabályait az említett határozatban szereplővel lényegében azonos módon határozza meg.

8 A 2014/119 határozatban és a 208/2014 rendeletben érintett személyek neve az említett határozat mellékletében és az e rendelet I. mellékletében lévő jegyzékben szerepel (a továbbiakban: jegyzék) többek között jegyzékbe vételük indokolásával. A felperes neve eredetileg nem szerepelt ebben a jegyzékben.

9 A 2014/119 határozatot és a 208/2014 rendeletet a 2014/119 határozat végrehajtásáról szóló, 2014. április 14-i 2014/216/KKBP tanácsi végrehajtási határozat (HL 2014. L 111., 91. o.) és a 208/2014 rendelet végrehajtásáról szóló, 2014. április 14-i 381/2014/EU tanácsi végrehajtási rendelet (HL 2014. L 111., 33. o.) (a továbbiakban együttesen: 2014. áprilisi jogi aktusok) módosította.

10 A 2014. áprilisi jogi aktusokkal a felperes nevét a „Korábbi, bevételekért és díjakért [helyesen: bevételekért és adókért] felelős miniszter” azonosító információval és az alábbi indokolással vették fel a szóban forgó jegyzékre:

„Ukrajnában ukrán közpénzek sikkasztásával és Ukrajnából való illegális kivitelével összefüggő bűncselekményekben való részvételre vonatkozó nyomozás alatt álló személy [helyesen: állami pénzeszközök hűtlen kezelésével és az Ukrajnából való jogellenes kivitelükkel összefüggő bűncselekményekben való részvétel miatt Ukrajnában nyomozás alatt álló személy].”

11 A Törvényszék Hivatalához 2014. június 30-án benyújtott keresetlevelével a felperes többek között a 2014. áprilisi jogi aktusoknak az őt érintő részében történő megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő, amelyet T-494/14 számon vettek nyilvántartásba.

12 2015. január 29-én a Tanács elfogadta a 2014/119 határozat módosításáról szóló (KKBP) 2015/143 határozatot (HL 2015. L 24., 16. o.), valamint a 208/2014 rendelet módosításáról szóló (EU) 2015/138 rendeletet (HL 2015. L 24., 1. o.).

13 A 2015/143 határozat pontosította a 2015. január 31-től a pénzeszközök befagyasztásával érintett személyekre vonatkozó jegyzékbe vételi kritériumokat. Konkrétan a 2014/119 határozat 1. cikkének (1) bekezdését a következő szöveg váltotta fel:

„(1) Be kell fagyasztani a mellékletben felsorolt, az ukrajnai állami vagyon hűtlen kezeléséért felelősként azonosított személyekhez és az emberi jogok Ukrajnában történő megsértéséért felelős személyekhez, valamint a velük kapcsolatban álló természetes vagy jogi személyekhez, szervezetekhez vagy szervekhez tartozó, a tulajdonukat képező, általuk birtokolt vagy ellenőrzött valamennyi pénzeszközt és gazdasági erőforrást.

E határozat alkalmazásában az ukrajnai állami vagyon hűtlen kezeléséért felelősként azonosított személyek az ukrán hatóságok által az alábbiak végett folytatott nyomozás alatt álló személyek:

a) a közkiadásokra felhasznált ukrajnai állami vagyon vagy egyéb eszközök [helyesen: pénzeszközök] hűtlen kezelése, vagy ebben való bűnrészesség; vagy

b) a közhivatalt ellátó személy által elkövetett hivatallal való visszaélés, melynek célja, hogy saját részre vagy egy harmadik fél számára jogosulatlan előnyt szerezzen, ezáltal kárt okozva a közkiadásokra felhasznált ukrajnai állami vagyonban vagy egyéb eszközökben [helyesen: pénzeszközökben], illetve az ebben való bűnrészesség.”

14 A 2015/138 rendelet a 2015/143 határozatnak megfelelően módosította a 208/2014 rendeletet.

15 2015. március 5-én a Tanács elfogadta a 2014/119 határozat módosításáról szóló (KKBP) 2015/364 határozatot (HL 2015. L 62., 25. o.), valamint a 208/2014 rendelet végrehajtásáról szóló (EU) 2015/357 végrehajtási rendeletet (HL 2015. L 62., 1. o.) (a továbbiakban együttesen: 2015. márciusi jogi aktusok). A 2015/364 határozat egyrészt felváltotta a 2014/119 határozat 5. cikkét, és a felperes esetében a

korlátozó intézkedések alkalmazását 2016. március 6-ig meghosszabbította, másrészt módosította az utóbbi határozat mellékletét. A 2015/357 végrehajtási rendelet ebből következően módosította a 208/2014 rendelet I. mellékletét.

16 A 2015. márciusi jogi aktusokkal a felperes nevét a „korábbi, bevételekért és díjakért [helyesen: bevételekért és adókért] felelős miniszter” azonosító információkkal és a következő új indokolással szerepeltették továbbra is a jegyzéken:

„Az ukrán hatóságok büntetőeljárást folytatnak ellene állami vagyon vagy egyéb eszközök [helyesen: pénzeszközök] hűtlen kezelése, valamint közhivatalt ellátó személy által, saját részre vagy egy harmadik fél számára jogosulatlan előny szerzésének céljával elkövetett hivatali visszaélés, és ezáltal az ukrán állami vagyon vagy egyéb eszközök [helyesen: pénzeszközök] megkárosítása miatt”.

17 A Törvényszék Hivatalához 2015. május 15-én benyújtott keresetlevelével a felperes többek között a 2015. márciusi jogi aktusoknak az őt érintő részében történő megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő, amelyet T-245/15 számon vettek nyilvántartásba.

18 2016. március 4-én a Tanács elfogadta a 2014/119 határozat módosításáról szóló (KKBP) 2016/318 határozatot (HL 2016. L 60., 76. o.), valamint a 208/2014 rendelet végrehajtásáról szóló (EU) 2016/311 végrehajtási rendeletet (HL 2016. L 60., 1. o.) (a továbbiakban együttesen: 2016. márciusi jogi aktusok).

19 A 2016. márciusi jogi aktusok többek között a felperest illetően 2017. március 6-ig meghosszabbították a korlátozó intézkedések alkalmazását anélkül, hogy jegyzékbe vételének indokolása a 2015. márciusi jogi aktusokban foglalt indokoláshoz képest változott volna.

20 A Törvényszék Hivatalához 2016. április 28-án benyújtott beadványában a felperes a Törvényszék eljárási szabályzata 86. cikkének megfelelően kiigazította a T-245/15. sz. ügyre vonatkozó keresetlevelet annak érdekében, hogy a 2016. márciusi jogi aktusoknak az őt érintő részében történő megsemmisítését is kérje.

21 Az eljárási szabályzat 132. cikke alapján hozott, 2016. június 10-i Klymenko kontra Tanács végzésével (T-494/14, EU:T:2016:360) a Törvényszék helyt adott a fenti 11. pontban említett keresetnek azzal, hogy azt nyilvánvalóan megalapozottnak nyilvánította, tehát megsemmisítette a 2014. áprilisi jogi aktusokat a felperest érintő részükben.

22 2017. március 3-án a Tanács elfogadta a 2014/119 határozat módosításáról szóló (KKBP) 2017/381 határozatot (HL 2017. L 58., 34. o.), valamint a 208/2014 rendelet végrehajtásáról szóló (EU) 2017/374 végrehajtási rendeletet (HL 2017. L 58., 1. o.) (a továbbiakban együttesen: 2017. márciusi jogi aktusok).

23 A 2017. márciusi jogi aktusok 2018. március 6-ig meghosszabbították a korlátozó intézkedések alkalmazását anélkül, hogy a felperes jegyzékbe vételének indokolása a 2015. márciusi és a 2016. márciusi jogi aktusokban foglalt indokoláshoz képest változott volna.

24 A Törvényszék Hivatalához 2017. március 27-én benyújtott beadványában a felperes ismételten kiigazította a T-245/15. sz. ügyre vonatkozó keresetlevelet annak érdekében, hogy a 2017. márciusi jogi aktusoknak az őt érintő részében történő megsemmisítését is kérje.

25 2017. november 8-i Klymenko kontra Tanács ítéletével (T-245/15, nem tették közzé, fellebbezés alatt, EU:T:2017:792) a Törvényszék teljes egészében elutasította a felperesnek a fenti 17., 20. és 24. pontban említett kérelmeit.

26 2017 decembere és 2018 februárja között a Tanács és a felperes között többszöri levélváltásra került sor a szóban forgó korlátozó intézkedések felperessel szembeni lehetséges meghosszabbításával kapcsolatban. A Tanács konkrétan Ukrajna legfőbb ügyészének hivatalától (a továbbiakban: legfőbb ügyész hivatala) származó több levelet küldött a felperesnek az őt érintő büntetőeljárással kapcsolatban, amely az említett meghosszabbításhoz tervezett jogalapként szolgált.

27 2018. március 5-én a Tanács elfogadta a 2014/119 határozat módosításáról szóló (KKBP) 2018/333 határozatot (HL 2018. L 63., 48. o.), valamint a 208/2014 rendelet végrehajtásáról szóló (EU) 2018/326 végrehajtási rendeletet (HL 2018. L 63., 5. o.) (a továbbiakban együttesen: megtámadott jogi aktusok).

28 A megtámadott jogi aktusok 2019. március 6-ig meghosszabbították a korlátozó intézkedések alkalmazását anélkül, hogy a felperes jegyzékbe vételének indokolása a 2015. márciusi, a 2016. márciusi és a 2017. márciusi jogi aktusokban foglalt indokoláshoz képest változott volna.

29 A Tanács a 2018. március 8-i levélben arról tájékoztatta a felperest, hogy fenntartja vele szemben a korlátozó intézkedéseket. Választ adott a felperes által a korábbi levelezésekben előadott észrevételekre, és megküldte ez utóbbi részére a megtámadott jogi aktusokat. A Tanács közölte vele továbbá az észrevételei előterjesztésére nevének a jegyzéken való esetleges további szerepeltetéséről szóló határozat meghozatala előtt nyitva álló határidőt.

Az eljárás és a felek kérelmei

30 A Törvényszék Hivatalához 2018. április 30-án benyújtott keresetlevéllel a felperes előterjesztette a megtámadott jogi aktusok megsemmisítése iránti jelen keresetet.

31 Az eljárás írásbeli szakasza 2018. szeptember 19-én lezárult, mivel a felperes nem nyújtott be választ az előírt határidőn belül.

32 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletével (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) a Bíróság hatályon kívül helyezte a 2017. július 7-i Azarov kontra Tanács ítéletet (T-215/15, EU:T:2017:479), valamint megsemmisítette a 2015. márciusi jogi aktusokat, amennyiben azok az említett ítélet alapjául szolgáló ügyben a felperest érintették.

33 Arra a lehetséges hatásra tekintettel, amelyet a Bíróság által a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletben (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) figyelembe vett megoldás a jelen ügyben válthat ki, a Törvényszék (hatodik tanács) az eljárási szabályzat 89. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében úgy határozott, hogy írásbeli kérdést intéz a felekhez, hogy utóbbiak írásban kifejtsék, hogy a jelen esetben véleményük szerint milyen következtetéseket kell levonni az említett ítéletből. A felek e felhívásnak az előírt határidőn belül eleget tettek.

34 Az eljárási szabályzat 106. cikkének (3) bekezdése értelmében, ha a felek az eljárás írásbeli szakaszának befejezéséről való értesítést követő háromhetes határidőn belül nem terjesztenek elő tárgyalás tartása iránti kérelmet, a Törvényszék úgy határozhat, hogy a keresetről az eljárás szóbeli szakaszának mellőzésével határoz. A jelen esetben, mivel a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az ügy körülményei kellően fel vannak tárva, erre irányuló kérelem hiányában úgy határozott, hogy a keresetről az eljárás szóbeli szakaszának mellőzésével határoz.

35 A felperes lényegében azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott jogi aktusokat az őt érintő részükben;

– a Tanácsot kötelezze a költségek viselésére.

36 A Tanács azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére;

– másodlagosan, amennyiben a megtámadott jogi aktusokat a felperest érintő részükben meg kell semmisíteni, rendelje el a 2018/333 határozat joghatásainak fenntartását a 2018/326 végrehajtási rendelet részleges megsemmisítésének hatályosulásáig.

A jogkérdésről

37 Keresete alátámasztása érdekében a felperes a keresetlevélben öt jogalapra hivatkozik, amelyek közül az első az indokolási kötelezettség megsértésén, a második a védelemhez való jog és a hatékony jogorvoslathoz való jog megsértésén, a harmadik a jogi alap hiányán, a negyedik ténybeli hibán, az ötödik pedig a tulajdonhoz való jog megsértésén alapul. A fenti 33. pontban említett kérdésre adott válaszában a felperes arra hivatkozik, hogy a jelen esetben a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletből (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) eredő elvek azzal a következménnyel járnak, hogy a megtámadott jogi aktusoknak csak a megsemmisítésére kerülhet sor.

38 A Tanács ellenkérelmében vitatja a felperes fenti 37. pontban említett jogalapjainak a megalapozottságát. A fenti 33. pontban említett kérdésre adott válaszában a Tanács azt állítja, hogy a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) nincs hatással a jelen ügyre, mivel a felperes keresetlevelében nem hozott fel ahhoz hasonló jogalapot, mint amelynek a Bíróság az említett ítéletben helyt adott, és az ilyen jogalap nem imperatív. Másodlagosan a Tanács arra hivatkozik, hogy ez a jogalap a jelen ügyben semmi esetre sem megalapozott.

39 Elöljáróban emlékeztetni kell tehát a többek között a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletből (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) eredő elvekre, amelyek jelentős hatással lehetnek a jelen ügyre.

Előzetes észrevételek

40 Az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a korlátozó intézkedések felülvizsgálata során az Európai Unió bíróságainak biztosítaniuk kell valamennyi uniós jogi aktus jogszerűségének az uniós jogrend szerves részét képező alapvető jogokra tekintettel történő, főszabály szerint teljes felülvizsgálatát, és e jogok rangsorában szerepel különösen a védelemhez való jog, valamint a hatékony bírói jogvédelemhez való jog (lásd: 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, 20. és 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

41 Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkében biztosított bírósági felülvizsgálat hatékonysága megköveteli, hogy azon indokok jogszerűségének a felülvizsgálata címén, amelyeken valamely személy nevének a korlátozó intézkedésekkel érintett személyek jegyzékébe való felvételére vagy a jegyzéken való további szerepeltetésére vonatkozó határozat alapul, az uniós bíróság meggyőződjön arról, hogy e határozat, amely e személy tekintetében egyedi hatállyal rendelkezik, kellően biztos ténybeli alappal rendelkezik. Ez magában foglalja az említett határozat alapjául szolgáló indokolásban hivatkozott tények ellenőrzését, amely folytán a bírósági felülvizsgálat nem a hivatkozott indokok absztrakt valószínűségének értékelésére korlátozódik, hanem arra irányul, hogy ezen indokok – vagy legalább azok közül egy, az említett jogi aktusok alátámasztására önmagában elegendőnek tekintett indok – megalapozottak-e (lásd: 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 Az olyan korlátozó intézkedések elfogadása és fenntartása, amelyek a módosított 2014/119 határozatban és a módosított 208/2014 rendeletben előírthoz hasonlóak és amelyeket a harmadik állam pénzeszközeinek hűtlen kezeléséért felelősként azonosított személlyel szemben hoztak, lényegében ezen állam olyan hatóságának a határozatán alapul, amely az e személyt érintő és az állami pénzeszközök hűtlen kezelésével kapcsolatos bűncselekményre vonatkozó nyomozás megindítására és lefolytatására e tekintetben hatáskörrel rendelkezik (lásd ebben az értelemben: 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, 25. pont).

43 Ezért amennyiben a fenti 13. pontban felidézetthez hasonló jegyzékbe vételi kritérium alapján a Tanács a korlátozó intézkedésekhez valamely harmadik állam határozatát veheti alapul, az ezt az intézményt terhelő azon kötelezettség, hogy tiszteletben tartsa a védelemhez való jogot és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot, azt vonja maga után, hogy meg kell győződnie afelől, hogy a harmadik államnak az említett határozatot elfogadó hatóságai ezeket a jogokat tiszteletben tartották-e (lásd ebben az értelemben: 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, 26., 27. és 35. pont).

44 E tekintetben a Bíróság kifejti, hogy a Tanács által annak az ellenőrzésére vonatkozó követelmény, hogy harmadik államok határozatait, amelyeket alapul kíván venni, az említett jogok tiszteletben tartásával hozták, annak biztosítására irányul, hogy a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó intézkedések elfogadására és fenntartására csak kellően biztos ténybeli alappal kerüljön sor, és ezért az az érintett személyek vagy szervezetek védelmét célozza. Ezért a Tanács csak akkor állapíthatja meg, hogy az ilyen intézkedések elfogadására vagy fenntartására kellően biztos ténybeli alappal került sor, miután maga ellenőrizte, hogy tiszteletben tartották a védelemhez való jogot és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot az érintett harmadik állam azon határozatának meghozatalakor, amelyet alapul kíván venni (lásd ebben az értelemben: 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, 28. és 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45 Egyébiránt jóllehet az a körülmény, hogy a harmadik állam azon államok közé tartozik, amelyek csatlakoztak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt egyezményhez (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv.; a továbbiakban: EJEE), maga után vonja az EJEE-ben biztosított alapvető jogoknak az Emberi Jogok Európai Bírósága általi felülvizsgálatát, amely jogok az EUSZ 6. cikk (3) bekezdésének megfelelően az uniós jogrend részét képezik mint annak általános elvei, az ilyen körülmény nem teheti feleslegessé a fenti 44. pontban felidézett ellenőrzés követelményét (lásd ebben az értelemben: 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, 36. pont).

46 A Bíróság azt is megállapítja, hogy a Tanácsnak a valamely személlyel vagy szervezettel szembeni korlátozó intézkedések elfogadása vagy fenntartása indokolásában – hacsak röviden is – ismertetnie kell azokat az indokokat, amelyek miatt arra az álláspontra helyezkedik, hogy a harmadik ország határozata, amelyet alapul kíván venni, a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartása mellett került elfogadásra. Ezért a Tanácsnak indokolási kötelezettsége teljesítése érdekében a korlátozó intézkedéseket előíró határozatban fel kell tüntetnie annak az általa történt ellenőrzését, hogy a harmadik állam határozatát, amelyen ezek az intézkedések alapulnak, e jogok tiszteletben tartásával fogadták el (lásd ebben az értelemben: 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, 29. és 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

47 Végső soron amikor a Tanács a jelen ügyben szóban forgóhoz hasonló korlátozó intézkedések elfogadásához vagy fenntartásához harmadik állam olyan határozatát veszi alapul, amely állami pénzeszközöknek vagy vagyonnak az érintett személy általi hűtlen kezelése miatt büntetőeljárás megindítását és lefolytatását rendeli el, meg kell győződnie egyrészt afelől, hogy e harmadik állam hatóságai az említett határozat elfogadásakor tiszteletben tartották a szóban forgó büntetőeljárás alá vont személy védelemhez való jogát és hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, másrészt pedig a

korlátozó intézkedéseket előíró határozatban fel kell tüntetnie azokat az okokat, amelyek miatt arra az álláspontra helyezkedik, hogy a harmadik állam említett határozatát e jogok tiszteletben tartásával fogadták el.

48 A jelen esetben a fenti 33. pontban említett kérdésre adott válaszában a felperes arra hivatkozik, hogy a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélethez (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) vezető ügyhöz hasonlóan a Tanács a megtámadott jogi aktusokban semmilyen azt igazoló bizonyítékot nem nyújtott be, hogy ellenőrizte a védelemhez való jognak és a bírói jogvédelemhez való jognak a felperest érintő eljárásban az ukrán igazságszolgáltatás általi tiszteletben tartását. A Törvényszéknek következésképpen nem áll módjában meggyőződni a megtámadott jogi aktusok jogszerűsége felől, amelyeket ennélfogva meg kell semmisíteni. A felperes hozzáteszi, hogy a megtámadott jogi aktusok nem tartalmaznak – akárcsak rövid – indokolást azokkal az okokkal kapcsolatban, amelyek miatt a Tanács arra az álláspontra helyezkedik, hogy ezeket a jogi aktusokat az említett jogok tiszteletben tartásával fogadták el. Ez az érv megerősíti a keresetlevélben hivatkozott, az indokolási kötelezettség megsértésére alapított első jogalapot.

49 Ellenben a Tanács azt állítja, hogy a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletnek (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) nincs hatása a jelen ügyre, mivel a felperes a keresetlevélben nem hozott fel olyan jogalapot, amely a Tanács annak ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségének a megsértésén alapul, hogy a harmadik állam hatóságának a határozatát, amely az állami pénzeszközök hűtlen kezelésével kapcsolatos bűncselekményre vonatkozó büntetőeljárás megindítását és lefolytatását rendeli el, a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartásával fogadták-e el. A Tanács szerint az ilyen jogalap nem imperatív, azt tehát a Törvényszék hivatalból nem veheti figyelembe. Egyébiránt a Tanács kifejti, hogy jóllehet a felperes az EJEE 6. cikkének, valamint a védelemhez való jognak és a hatékony jogorvoslathoz való jognak a megsértését említette, az őt érintő korlátozó intézkedések megújítása érdekében a Tanács előtt lefolytatott eljárásra, nem pedig azon jogok Tanács általi ellenőrzésének a hiányára utalt, amelyekben a felperes Ukrajnában részesült.

50 E körülmények között arról az elfogadhatatlansági kifogásról kell határozni, amelyet a Tanács lényegében a felperes által a fenti 33. pontban említett kérdésre adott válaszában előadott érveléssel szemben emelt.

A Tanács által emelt elfogadhatatlansági kifogásról

51 A Tanács által emelt elfogadhatatlansági kifogás lényegében annak az állításából áll, hogy a felperes a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletre (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) való hivatkozáskor új jogalapot hoz fel, anélkül hogy tiszteletben tartaná az eljárási szabályzat 84. cikkében ennek érdekében előírt feltételeket, és anélkül hogy e jogalap imperatív lenne.

52 Az eljárási szabályzat 84. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel.

(2) Szükség esetén az új jogalapokat a második beadványváltás során kell felhozni, és ekként kell megjelölni. Ha az új jogalapok felhozatalát indokoló jogi vagy ténybeli helyzet a második beadványváltást vagy azt követően válik ismertté, hogy a Törvényszék úgy határozott, hogy nem engedélyez második beadványváltást, az érintett felperes vagy alperes köteles az új jogalapokat haladéktalanul felhozni, amint e helyzetről tudomást szerez. […]”

53 E tekintetben először is rá kell mutatni arra, hogy főszabály szerint az új jogalap előterjesztésének tiszteletben kell tartania az eljárási szabályzat 84. cikkében előírt követelményeket. Mindazonáltal ezek a követelmények nem alkalmazandók, ha valamely jogalap, amely egyúttal új jogalapnak minősíthető,

imperatív (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 15-i La Ferla kontra Bizottság és ECHA ítélet, T-392/13, EU:T:2016:478, 65. pont; 2017. július 20-i Badica és Kardiam kontra Tanács ítélet, T-619/15, EU:T:2017:532, 40–43. pont).

54 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis a megsemmisítés iránti kereset keretében az imperatív jogalapra a felek az eljárás bármely szakaszában hivatkozhatnak, mivel az ilyen jogalapot a bíróság hivatalból figyelembe veheti, sőt köteles figyelembe venni (2004. július 8-i Mannesmannröhren-Werke kontra Bizottság ítélet, T-44/00, EU:T:2004:218, 210. pont; 2015. április 14-i Ayadi kontra Bizottság ítélet, T-527/09 RENV, nem tették közzé, EU:T:2015:205, 44. pont; lásd még ebben az értelemben: 1997. február 20-i Bizottság kontra Daffix ítélet, C-166/95 P, EU:C:1997:73, 23–25. pont; 2018. május 3-i Málta kontra Bizottság ítélet, T-653/16, EU:T:2018:241, 47. és 48. pont). Ugyanezen ítélkezési gyakorlat szerint a valamely uniós jogi aktus indokolásának hiányára vagy elégtelenségére alapított jogalap imperatív jogalapnak minősül.

55 Márpedig a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletben (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) a Bíróság miután megállapította, hogy hatályon kívül kell helyezni a 2017. július 7-i Azarov kontra Tanács ítéletet (T-215/15, EU:T:2017:479), úgy ítélte meg, hogy a per állása lehetővé teszi az érdemi határozat meghozatalát, és megsemmisítette a vitatott jogi aktusokat. Ennek alátámasztására hangsúlyozta, hogy e jogi aktusok indokolásából egyáltalán nem tűnik ki, hogy a Tanács ellenőrizte az érintett személy védelemhez való jogának és bírói jogvédelemhez való jogának az ukrán igazságszolgáltatás általi tiszteletben tartását, és az általa ítéletének 25–30. és 34–42. pontjában ismertetett indokokra hivatkozott (lásd ebben az értelemben: 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, 43–46. pont).

56 Különösen a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) 30. pontja egyértelműen pontosítja, hogy „a Tanácsnak indokolási kötelezettsége teljesítése érdekében a korlátozó intézkedéseket előíró határozatban fel kell tüntetnie annak az általa történt ellenőrzését, hogy a harmadik állam határozatát, amelyen ezek az intézkedések alapulnak, [a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog] tiszteletben tartásával fogadták el”.

57 Egyébiránt a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) 30. pontja a 2017. július 26-i Tanács kontra LTTE ítélet (C-599/14 P, EU:C:2017:583) 37. pontját idézi, amelyben a Bíróság egyértelműen megállapította, hogy „[a vitatott] rendeletek indokolása alapján tehát nem lehet[ett] megtudni azt, hogy a Tanács teljesítette-e a[…] rá háruló ellenőrzési kötelezettséget”, hogy az utóbbi ítélet 38. pontjában arra következtessen, hogy a Törvényszék jogosan állapította meg, hogy a szóban forgó aktusok „tekintetében elégtelen az indokolás”.

58 E tényezőkből következik, hogy a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletben (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) a Bíróság végül megállapította, hogy a vitatott jogi aktusokat nem indokolták kellően azzal kapcsolatban, ahogyan a Tanács ellenőrizte a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog ukrán hatóságok általi tiszteletben tartását az állami pénzeszközök hűtlen kezelésével kapcsolatos büntetőeljárás keretében, amely a Tanács által a felperessel szemben az említett ítélethez vezető ügyben elfogadott és fenntartott korlátozó intézkedések alapjául szolgált.

59 Kétségtelen, hogy a Bíróság által a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletben (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) alkalmazott választás, hogy a szóban forgó jogok ukrán hatóságok általi tiszteletben tartásának kérdését az indokolási kötelezettség Tanács általi tiszteletben tartása alapján vizsgálja, nem felel meg azoknak az érveknek, amelyekre a felperes a 2017. július 7-i Azarov kontra Tanács ítélet (T-215/15, EU:T:2017:479) alapjául szolgáló ügyben hivatkozott a Tanács annak ellenőrzésével kapcsolatos kötelezettségét illetően, hogy az Ukrajnában biztosított alapvető jogok védelmi szintje az Unióban meglévő védelmi szinttel egyenértékű. Ezek az érvek ugyanis nem az indokolási kötelezettség megsértésére alapított jogalapjába, hanem az arra a tényre alapított jogalapba illeszkednek, hogy a

Tanács nyilvánvaló értékelési hibát követett el, amint az az említett ítélet 166. pontjából, csakúgy mint végeredményben a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) 41. pontjából következik.

60 Mindazonáltal a fenti 55–58. pontban előadott tényezőkre tekintettel nyilvánvaló, hogy a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletben (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) a Bíróság az indokolási kötelezettségre összpontosított.

61 Ezért amennyiben a Bíróság a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletben (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) egy imperatív jogalap alapján semmisítette meg a vitatott jogi aktusokat, a Tanácsnak a fenti 49. pontban összefoglalt elfogadhatatlansági kifogását el kell utasítani.

62 Mindenesetre másodszor emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint jóllehet új jogalapoknak az eljárás folyamán történő előterjesztése főszabály szerint tilos, az olyan jogalapot vagy kifogást, amely valamely korábban közvetlenül vagy közvetve a keresetlevélben kifejtett jogalap vagy kifogás kiegészítését jelenti, és amely ahhoz szorosan kapcsolódik, elfogadhatónak kell tekinteni (lásd ebben az értelemben: 2013. július 11-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 46. pont; 2016. február 26-i Bodson és társai kontra EBB ítélet, T-240/14 P, EU:T:2016:104, 30. pont).

63 A jelen esetben a felperes a keresetlevél 83. és 84. pontjában lényegében arra hivatkozott, hogy az a büntetőeljárás, amelyet a Tanács a korlátozó intézkedések felperessel szembeni fenntartásához alapul vett, immár négy éve folyamatban van a legfőbb ügyész hivatala által megállapított semmilyen észrevehető kimenetel nélkül, és ez a változatlan helyzet azt igazolja, hogy az ukrán hatóságok a felperest e nyomás alatt kívánják tartani, és továbbra is az ilyen eljárás fennállására hivatkoznak, hogy a pénzeszközök említett intézkedésekből eredő befagyasztását írják elő. A felperes szerint e körülmény alapján a fent hivatkozott eljárás az EJEE 6. cikkével ellentétes, és annak a Tanácsot arra kellene vezetnie, hogy az állítólagos büntetőeljárások megalapozottságának a kérdését vesse fel.

64 Meg kell állapítani, hogy a felperes által a fenti 33. pontban említett kérdésre adott válaszában előadott és a fenti 48. pontban összefoglalt érvek szoros kapcsolatot mutatnak a keresetlevélnek a fenti 63. pontban említett pontjaival. Ezért függetlenül attól a kérdéstől, hogy imperatív jogalapról van-e szó, nem tekinthető úgy, hogy a felperes nem kérheti a Törvényszéktől, hogy a jelen esetben ugyanazt a megközelítést alkalmazza, mint amelyet a Bíróság az említett ítéletben követett.

65 Harmadszor emlékeztetni kell arra, hogy az új jogalapok előterjesztésének tilalmára vonatkozó elv alól létezik kivétel, nevezetesen az új jogalapok előterjesztése elfogadott, ha azok olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származnak, amely az eljárás során merült fel, amint azt az eljárási szabályzat 84. cikke előírja (lásd a fenti 52. pontot).

66 E tekintetben megállapításra került, hogy kétségtelen, hogy az uniós bíróság olyan ítélkezési gyakorlata, amely pusztán megerősíti a felperes által a keresete benyújtása idején főszabály szerint már ismert jogi helyzetet, ugyan nem tekinthető új jogalap előterjesztését lehetővé tevő új körülménynek, más vonatkozik arra az esetre, amikor olyan ítélkezési gyakorlatról van szó, amely új pontosításokkal szolgál (lásd ebben az értelemben: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 125. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

67 A jelen esetben, amikor a felperes előterjesztette a jelen keresetet, a Törvényszék azon ítélkezési gyakorlata volt alkalmazandó, miszerint egyrészt a 2014. október 16-i LTTE kontra Tanács ítéletben (T-208/11 és T-508/11, EU:T:2014:885) alkalmazott megközelítés nem ültethető át a Tanács által az ukrajnai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedések összefüggésére, másrészt pedig az alapvető jogok Ukrajnában és az Unióban meglévő védelme közötti megfelelés esetleges hiánya csak akkor lehet hatással ezen intézkedések jogszerűségére, ha a Tanácsnak az új ukrán rezsimet támogató politikai választása nyilvánvalóan tévesnek bizonyul (lásd ebben az értelemben: 2017. július 7-i Azarov kontra Tanács ítélet, T-215/15, EU:T:2017:479, 166–178. pont; 2017. november 8-i Klymenko kontra Tanács

ítélet, T-245/15, nem tették közzé, fellebbezés alatt, EU:T:2017:792, 218–232. pont). Mindazonáltal 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletével (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) a Bíróság megváltoztatta a Törvényszék ezen ítélkezési gyakorlatát, amit úgy kell tekinteni, hogy az olyan jogi körülménynek minősül, amely igazolhatja egy új jogalap vagy kifogás előterjesztését.

68 Az előző megfontolásokból következik, hogy elfogadható az az érv, amelyet a felperes többek között a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletből (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) eredő és a fenti 40–47. pontból következő elvekre alapít.

69 Egyébiránt pontosítani szükséges, hogy a fenti 33. pontban említett kérdéssel tiszteletben tartották a felek meghallgatáshoz való jogát. Az ítélkezési gyakorlatból ugyanis következik, hogy ha a Törvényszék felhívja valamely ügyben a feleket arra, hogy írásban nyilatkozzanak a valamely másik ügyben hozott ítéletből levonandó következményekről, ezeket a feleket úgy kell tekinteni, hogy tudatában vannak annak a ténynek, hogy a Törvényszék kilátásba helyezi annak a lehetőségét, hogy az említett ítéletben figyelembe vett megoldást a jelen esetben – akár hivatalból – alkalmazza (lásd ebben az értelemben: 2013. december 4-i Forgital Italy kontra Tanács végzés, T-438/10, nem tették közzé, EU:T:2013:648, 59. és 60. pont).

Az ügy érdeméről

70 A felperes által a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) alapján felhozott érvek a fenti 48. pontban kerültek összefoglalásra.

71 A Tanács azt állítja, hogy jóllehet nem hivatkozott arra kifejezetten a megtámadott jogi aktusok indokolásában, azok elfogadásakor tudott arról, hogy Ukrajnában bírósági felülvizsgálatot végeztek, amint az a legfőbb ügyész hivatalának több leveléből következik. Ezek a levelek ugyanis bizonyítják, hogy a felperes tekintetében Ukrajnában több bírósági határozatot hoztak, mint például a felperes bíróság előtti megjelenése érdekében fogva tartását Kijevben a petscherski kerületi bíróság nyomozási bírája által engedélyező határozat. Egyébiránt a felperes védelemhez való jogának és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogának Ukrajnában való tiszteletben tartását bizonyítja például a felperes által elismert azon tény, miszerint az ukrán hatóságok hozzáférést biztosítottak számára az azon büntetőeljárás irataiba, amelyet a Tanács a szóban forgó korlátozó intézkedések fenntartásához vett alapul.

72 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a felperessel szemben a megtámadott jogi aktusokkal újabb korlátozó intézkedéseket fogadtak el a 2014/119 határozat 1. cikkének (1) bekezdésében előírt és a 2015/143 határozatban pontosított, valamint a 208/2014 rendelet 3. cikkében előírt és a 2015/138 rendeletben pontosított jegyzékbe vételi kritérium alapján (lásd a fenti 13. és 14. pontot). Ez a kritérium előírja az olyan személyek pénzeszközeinek befagyasztását, akiket, illetve amelyeket többek között állami pénzeszközök hűtlen kezeléséért felelősként azonosítottak, beleértve az ukrán hatóságok által folytatott nyomozás alatt álló személyeket.

73 Nem vitatott, hogy a Tanács a felperes nevének a jegyzéken való további szerepeltetésére vonatkozó döntés meghozatalához azt a körülményt vette alapul, hogy a felperes ellen „[a]z ukrán hatóságok büntetőeljárást folytatnak […] az állami vagyon vagy egyéb pénzeszközök hűtlen kezelése miatt”, amely a legfőbb ügyész hivatalának leveleivel került bizonyításra, és azok másolatát a felperes megkapta (lásd a fenti 26. pontot).

74 A felperessel szemben hozott korlátozó intézkedések fenntartása tehát a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) alapjául szolgáló ügy esetéhez hasonlóan a legfőbb ügyész hivatalának azon határozatán alapul, amely az ukrajnai állami pénzeszközök hűtlen kezelésével kapcsolatos bűncselekményre vonatkozó nyomozás megindítását és lefolytatását rendelte el.

75 Márpedig először is meg kell állapítani, hogy a megtámadott jogi aktusoknak a felperesre vonatkozó indokolása (lásd a fenti 16. és 28. pontot) a legcsekélyebb hivatkozást sem tartalmazza arra a tényre, hogy a Tanács ellenőrizte, hogy az ukrán igazságszolgáltatás tiszteletben tartotta a felperes védelemhez való jogát és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, következésképpen az indokolás ilyen hiánya az arra vonatkozó első jelzés, hogy a Tanács nem végzett ilyen ellenőrzést.

76 Másodszor rá kell mutatni arra, hogy a 2018. március 8-i levélben (lásd a fenti 29. pontot) szereplő semmilyen információ alapján nem lehet azt megállapítani, hogy a felperest érintő büntetőeljárás tekintetében a Tanács a kérdéses jogok ukrán hatóságok általi tiszteletben tartásával kapcsolatos bizonyítékokkal rendelkezett, még kevésbé pedig azt, hogy a Tanács megvizsgálta ezeket a bizonyítékokat annak ellenőrzéséhez, hogy az ukrán igazságszolgáltatás az említett jogokat kellően tiszteletben tartotta annak a határozatnak az elfogadásakor, amely az állami pénzeszközök vagy vagyon felperes általi hűtlen kezelésével kapcsolatos bűncselekményre vonatkozó nyomozás megindítását és lefolytatását rendelte el. Ebben a levélben ugyanis a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet (C-530/17 P, EU:C:2018:1031, 24. pont) alapjául szolgáló ügyhöz hasonlóan a Tanács lényegében annak a jelzésére szorítkozott, hogy a legfőbb ügyész hivatalának a felperessel előzetesen közölt levelei (lásd a fenti 26. pontot) azt bizonyítják, hogy ez utóbbi ellen állami pénzeszközök vagy vagyon hűtlen kezelése miatt továbbra is büntetőeljárást folytatnak.

77 Harmadszor meg kell jegyezni, hogy a Tanács köteles volt a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartásának ellenőrzésére, függetlenül a felperes által benyújtott bármilyen azt igazoló bizonyítéktól, hogy a jelen esetben személyes helyzetére hatással voltak azok a problémák, amelyeket az ukrajnai igazságszolgáltatási rendszer működését illetően azonosított. Márpedig a Tanács ellenkérelmében lényegében jelezte, hogy a felperes védelemhez való jogának az ukrán hatóságok általi bármely állítólagos megsértésére csak ezen ország bíróságai előtt lehet hivatkozni.

78 Negyedszer emlékeztetni kell arra, hogy a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletre (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) vonatkozó kérdésre adott válaszában a Tanács érdemben a fenti 71. pontban összefoglalt érvek előadására szorítkozott.

79 E tekintetben elsősorban meg kell állapítani, hogy a Tanács elfogadja, hogy a megtámadott jogi aktusok indokolása nem tér ki a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartásának kérdésére a felperes nevének a jegyzékbe való felvételét és az ott történő további szerepeltetését igazoló büntetőeljárás megindítására és lefolytatására vonatkozó határozat tükrében.

80 Másodsorban rá kell mutatni arra, hogy a Tanács azt állítja, hogy a jelen ügy irataiból egyértelműen kitűnik, hogy Ukrajnában a nyomozások lefolytatása során bírósági felülvizsgálat gyakorlására került sor. Konkrétabban, a Tanács szerint a felperest érintő büntetőeljárás összefüggésében elfogadott több bírósági határozat megléte azt bizonyítja, hogy amikor az ukrán hatóságoknak a legfőbb ügyész hivatalának leveleiben említett határozatát vette alapul, egyrészt ellenőrizni tudta, hogy ezt a határozatot a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartásával hozták, másrészt pedig meggyőződött afelől, hogy az említett büntetőeljárás keretében hozott több bírósági határozatot e jogok tiszteletben tartásával fogadták el.

81 Márpedig a Tanács által említett valamennyi bírósági határozat annak a büntetőeljárásnak a keretébe illeszkedik, amely igazolta a felperes nevének a jegyzékbe való felvételét és az ott történő további szerepeltetését, és ahhoz képest csak járulékosak, mivel biztosítási vagy eljárási jellegűek. Kétségtelen, hogy ezek a határozatok megerősíthetik a Tanácsnak a kellően biztos ténybeli alap meglétével kapcsolatos álláspontját, nevezetesen azt a tényt, hogy a jegyzékbe vételi kritériumnak megfelelően a felperes ellen többek között ukrajnai állami pénzeszközök vagy vagyon hűtlen kezelésével kapcsolatos bűncselekményre vonatkozó büntetőeljárást folytatnak. Mindazonáltal az ilyen határozatok önmagukban létezésüknél fogva nem bizonyíthatják – amint azt a Tanács állítja –, hogy az ukrán igazságszolgáltatásnak az említett büntetőeljárás megindítására és lefolytatására vonatkozó határozatát,

amelyen lényegében a korlátozó intézkedések felperessel szembeni fenntartása alapul, az utóbbi védelemhez való jogának és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogának a tiszteletben tartásával hozták.

82 Mindenesetre egyrészt a Tanács képtelen a megtámadott jogi aktusok elfogadásához vezető eljárás iratanyagából legalább egy olyan iratot említeni, amelyből az következne, hogy megvizsgálta az ukrán bíróságok jelenleg hivatkozott határozatait, és azokból arra következtethetett, hogy lényegüket tekintve tiszteletben tartották a felperes védelemhez való jogát és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogát.

83 Másrészt a Tanács még azt sem próbálja elmagyarázni, hogy e határozatok létezése hogyan teszi lehetővé annak a megállapítását, hogy a kérdéses jogok védelmét biztosították, jóllehet – amint arra a felperes többek között a 2018. január 26-i, Tanácshoz intézett levelében hivatkozott – ez az eljárás, amely 2014. márciusa óta folyamatban volt, még az előzetes nyomozás szakaszában volt, és az nem került az ügy érdemét illetően valamely ukrán bíróság elé, hanem legfeljebb csupán eljárási kérdések miatt.

84 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Ez a jog a hatékony bírói jogvédelem elvéhez kapcsolódik, amely egyébként az Alapjogi Charta 47. cikkében került előírásra (lásd ebben az értelemben: 2009. július 16-i Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland kontra Bizottság ítélet, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 177. és 179. pont).

85 Továbbá az Emberi Jogok Európai Bírósága már rámutatott arra, hogy ennek az elvnek a megsértése különösen akkor állapítható meg, ha a büntetőeljárás nyomozati szakaszát az inaktivitásnak több olyan szakasza jellemzi, amely az e nyomozás tekintetében hatáskörrel rendelkező hatóságoknak tudható be (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2004. január 6., Rouille kontra Franciaország, CE:ECHR:2004:0106JUD 005026899, 29–31. §; 2007. szeptember 27-i Reiner és társai kontra Románia, CE:ECHR:2007:0927JUD 000150502, 57–59. §; 2012. január 12-i Borisenko kontra Ukrajna, CE:ECHR:2012:0112JUD 002572502, 58–62. §).

86 Egyébiránt az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy ha valamely személlyel szemben több éve alkalmaznak korlátozó intézkedéseket, mégpedig a legfőbb ügyészség hivatala által folytatott ugyanazon büntetőeljárás fennállása miatt, a Tanács köteles mélyrehatóan vizsgálni az e személy alapvető jogainak az ukrán hatóságok általi esetleges megsértésének kérdését (lásd ebben az értelemben: 2019. január 30-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-290/17, EU:T:2019:37, 132. pont).

87 Következésképpen a jelen esetben a Tanácsnak legalábbis meg kellett volna jelölnie azokat az okokat, amelyek miatt – a felperesnek a fenti 83. pontban átvett érve ellenére – úgy tekinthette, hogy az ukrán igazságszolgáltatás előtt a felperes hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, amely nyilvánvalóan egy alapvető jog, tiszteletben tartották azt a kérdést illetően, hogy ügyét észszerű időn belül tárgyalták-e.

88 Harmadsorban a Tanács által annak a ténynek az említése, hogy a felperes számára engedélyezték 2017. április 21-én az azokhoz az iratokhoz való hozzáférést, amellyel a legfőbb ügyész hivatala vele szembe rendelkezett, meg kell állapítani, hogy egy szükséges, azonban bizonyosan nem elégséges feltételről van szó annak megállapításához, hogy a felperes védelemhez való jogát és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogát tiszteletben tartották.

89 Nem lehet tehát arra következtetni, hogy azok a bizonyítékok, amelyekkel a Tanács a megtámadott jogi aktusok elfogadásakor rendelkezett, lehetővé tették számára annak ellenőrzését, hogy az ukrán igazságszolgáltatás határozatát, amelyen lényegében a korlátozó intézkedések felperessel szembeni fenntartása alapul, az említett jogok tiszteletben tartásával hozták.

90 Egyébiránt e tekintetben arra is rá kell mutatni – amint az a 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítéletben (C-530/17 P, EU:C:2018:1031) kifejtésre került –, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata, miszerint többek között a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó olyan határozat elfogadása esetén, mint amely a felperest érinti, a Tanács vagy a Törvényszék feladata nem azon nyomozások megalapozottságának ellenőrzése, amelyeket az ezen intézkedésekkel érintett személy ellen folytattak Ukrajnában, hanem kizárólag a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó határozat megalapozottságának az e határozat alapját képező dokumentumra vagy dokumentumokra tekintettel való ellenőrzése (lásd ebben az értelemben: 2015. március 5-i Ezz és társai kontra Tanács ítélet, C-220/14 P, EU:C:2015:147, 77. pont; 2017. október 19-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, C-599/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:785, 69. pont; 2017. október 19-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, C-598/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:786, 72. pont) nem értelmezhető úgy, hogy a Tanács nem köteles ellenőrizni, hogy a harmadik állam olyan határozatát, amelyet a korlátozó intézkedések elfogadásához alapul kíván venni, a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartásával hozták (lásd ebben az értelemben: 2018. december 19-i Azarov kontra Tanács ítélet, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

91 A fenti megfontolások összességére tekintettel nem került bizonyításra, hogy a Tanács a megtámadott jogi aktusok elfogadását megelőzően ellenőrizte a felperes védelemhez való jogának és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogának az ukrán igazságszolgáltatás általi tiszteletben tartását.

92 E körülmények között meg kell semmisíteni a megtámadott jogi aktusokat, amennyiben azok a felperesre vonatkoznak, anélkül hogy meg kellene vizsgálni az ez utóbbi által felhozott többi jogalapot és érvet.

93 A Tanács által másodlagosan előadott, lényegében a fellebbezés benyújtására nyitva álló határidő lejártáig, fellebbezés benyújtása esetén pedig annak elbírálásáig a 2018/333 határozat joghatásainak fenntartására irányuló kérelemre tekintettel (lásd a fenti 36. pont harmadik francia bekezdését), elegendő megállapítani, hogy a 2018/333 határozat csak 2019. március 6-ig volt hatályban. Következésképpen annak a jelen ítélettel történő megsemmisítése az ezen időpont utáni időszak tekintetében nem jár következménnyel, ezért e határozat joghatásai fenntartásának kérdéséről nem szükséges dönteni (lásd ebben az értelemben: 2018. június 6-i Arbuzov kontra Tanács ítélet, T-258/17, EU:T:2018:331, 107. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A költségekről

94 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Tanács pervesztes lett, a felperes kérelmeinek megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (hatodik tanács)

a következőképpen határozott:

1) **A Törvényszék az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 2014/119/KKBP határozat módosításáról szóló, 2018. március 5-i (KKBP) 2018/333 tanácsi határozatot, valamint az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 208/2014/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2018. március 5-i (EU) 2018/326 tanácsi végrehajtási rendeletet megsemmisíti, amennyiben Oleksandr Viktorovych Klymenko neve továbbra is szerepel azon személyek, szervezetek és szervek jegyzékén, akikre, illetve amelyekre e korlátozó intézkedések alkalmazandók.**

2) A Törvényszék az Európai Unió Tanácsát kötelezi a költségek viselésére.

Berardis Spielmann Csehi

Kihirdetve Luxembourgban, a 2019. július 11-i nyilvános ülésen.

Aláírások